Nr 2 - 2014

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

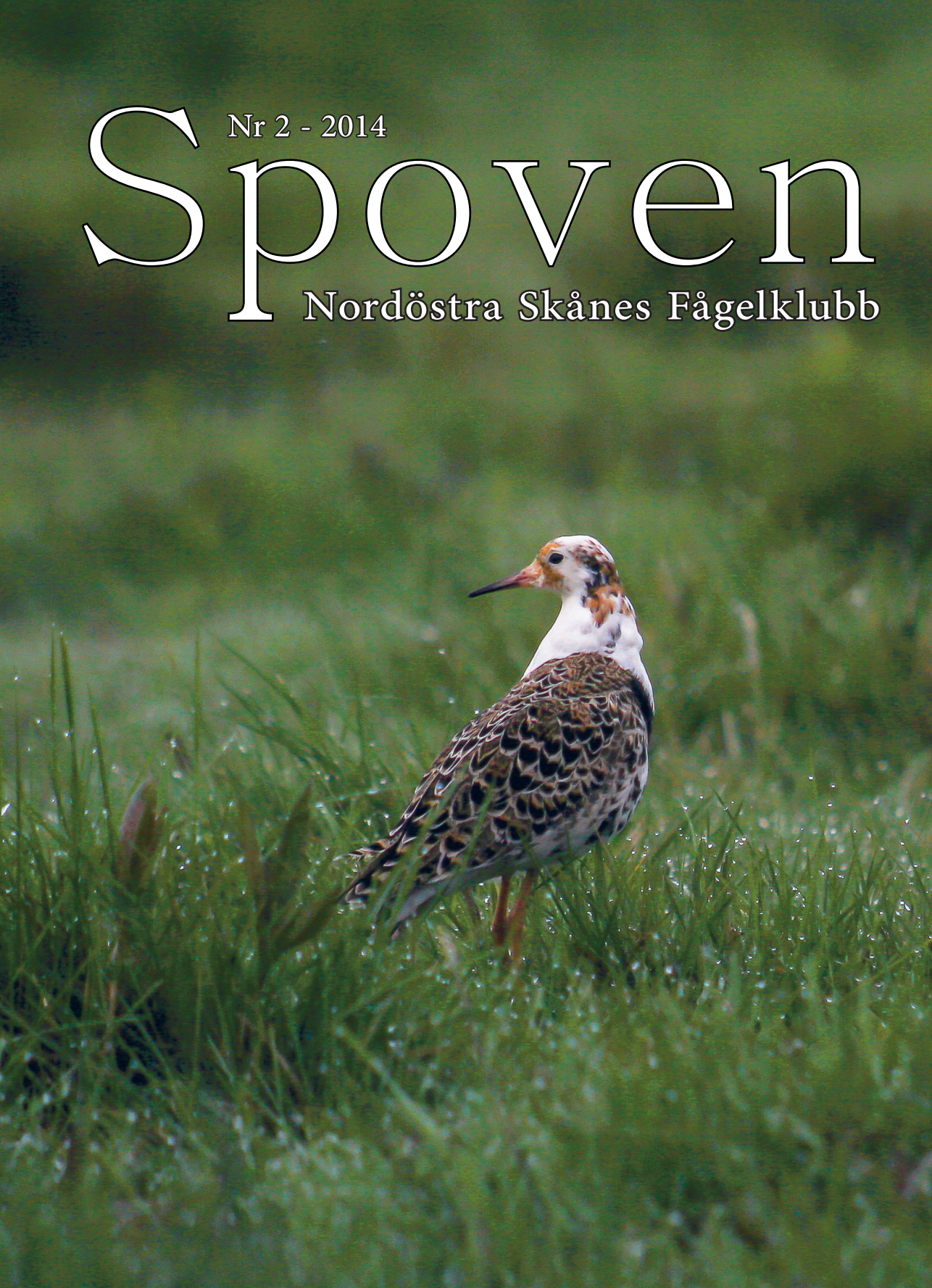

Spoven

årgång 38

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.
Vi anordnar trevliga innemöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.
Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.
Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.
Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!
Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.
Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.
Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har 700 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan! Medlemsavgiften 2014 är 125 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb
(medlemskap och adressändringar)

c/o Peo Kjellsson, Frans G Wibergs v10,
291 40 Kristianstad. 044 - 704 84

peo.kje06@telia.com

www.spoven.com

Organisations nummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare	Jan Linder
Redaktion	Patrick Tollgren Lazarov Emil Andersson Fristedt
Bildredaktör	Sven Birkedal
Tryck	GL-Tryck
2014 - Årgång 38	ISSN 1103-0917

Innehåll

Ordförande sjunger ut 4

Boktips 5

Fångad i flykten 6

Aktuellt i fågelmarkerna 10

13 *Linnés skånska resa*

22 *Läsarnas bilder*

25 *Vinterfåglar inpå Knuten*

Fågelskådningens dag 28

Referat 30

Vindkraftsdödade havsörnar 34

Program 35

Omslag fram: Brushane. foto: Hans Cronert
Omslag bak: Flock med brushanar. foto: Hans Cronert
Omslag insida och Innehåll
foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

foto: Hans Cronert

För inte särskilt länge sen skrev undertecknad i denna spalt om hoten mot den skånska kungsörnstammen. Jag måste tyvärr återvända till ämnet. Utöver de tidigare hoten har ett nygammalt hot återkommit.

Det ena av våra två kända kungsörnspar i Kristianstad har två år i rad drabbats av olika avverkningstörningar vid sina bon. Detta par har flera alternativbon. Vanligen använder denna art olika bon mellan åren. Under 2012/13 drabbades paret av avverkning ända fram till ett av bona. Nu var det värre. Markägaren eller entreprenören har i samband med en slutavverkning tagit ner ett boträd. Detta tvingar då örnarna att välja ett av de sämre bolägena för sin häckning.

Tilltaget är olagligt i dubbel bemärkelse. Dels föreligger brott mot Artskyddsförordningen och dels har slutavverkningen inte anmälts till Skogsstyrelsen som lagen föreskriver. Detta är idag polisanmält av respektive myndighet och utredning pågår under förundersökningssekretess. Därför kan i skrivande stund inga detaljer meddelas.

Detta är särskilt allvarligt då andra faktorer påverkar de skånska kungsörnarna negativt som t ex den nyligen uppmärksammade eldöden i dåligt isolerade kraftledningsstolpar.

Våra kungsörnar hade i landet totalt under 2013 ett mycket dåligt häckningsresultat. Utöver de ovanligt lyckosamma örnarna på Gotland kom fastlandsörnarna inte upp i mer än cirka 100 lyckade häckningar. Detta på drygt 400 besatta revir.

Detta talar sitt tydliga språk. Varje fällt boträd eller omkommen kungsörn påverkar menligt utvecklingen för denna karismatiska art.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Boktips:

Varför heter fågeln så?

Orre, trast och trana - Lennart Nilsson

Fåglar i svensk folklig tradition - Ingvar Svanberg

Svartspett, tallhacka, rödmössa, regnkråka, spelkråka. Spillkråkan har fått många namn som anspelar på lätet och på den folktro som var förknippad med fågeln. Spillkråkan hade två läten, menade man - det ena förebådade regn och oväder och det andra torka. Lite olika beroende på var i landet man bodde. På Gotland blev det regn när tåjla tviar och spottar, torka när den trummar på stammarna.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Spillkråkans namn kommer av spelth (klyva) och det dialektala spila (spjäla). Spillkråkan är svart som kråkan – därav andra delen av namnet. Det latinska namnet Dryocopus martius är bildat av drys (träd) och kopis (yxa). Martius kommer från krigsguden Mars, som var romarnas krigsgud. Det krigiska kan vara lite svårt att förstå, möjligen tyckte man att den såg krigisk ut.

Spillkråkan jagades förr, som så många andra fåglar. Köttet åts upp och på vissa ställen i landet tog man det röda nackskinnet och fäste på bössan. Det gav tur för skytten och skyddade bössan. Man kan undra om det gick att skjuta en spillkråka med en bössa försedd med den röda nacktofsen?

Enligt en legend från södra Sverige var spillkråkan en snål käring som Sankte Per förvandlade till en fågel för att hon inte unnande honom av det goda brödet utan bakade en kaka av aska och vatten. Kvinnans röda huvudbonad blev fågelns röda hätta. En förklaring till fågelns utseende och en moralkaka samtidigt.

Orre, trast och trana, Lennart Nilsson, är tyvärr slut på förlaget och finns endast på bibliotek och antikvariat.

Fåglar i svensk folklig tradition, Ingvar Svanberg, är däremot nyutgiven och finns i handeln och på bibliotek.

Margareta Rydhagen

Fångad i flykten

Text: Ulrika Tollgren

Intervju med Sven-Erik Magnusson, tidigare koordinator för Biosfärområdet Vattenriket. Han utsågs till årets pristagare i Nordöstra Skånes Fågelklubb för sitt arbete med Kristianstads Vattenrike.

-Grattis Sven-Erik, hur känns det att ha fått den utmärkelsen?
-Det känns både hedrande och inspirerande att ha detta pris som jag räknar som en av de finaste utmärkelser jag fått. Jag har arbetat ganska otraditionellt och ibland är det svårt att få erkännande i sin hembygd.

-Sven-Erik, hur uppstod ditt starka intresse för naturen?
-Mina föräldrar tog med mig ut och min far var amatörfågelskådare i Örkelljunga där jag växte upp. Jag var ute mycket och när jag sedan började i realskolan träffade jag likasinnade i fältbiologerna. Jag var med och bildade Örkelljunga fältbiologiska ungdomsförening, som sedermera övergick till att bli föreningen Örkelljungabygdens Natur, och fick därigenom möjlighet att komma ut på exkursioner till platser som annars vara svåra att besöka utan tillgång till bil. Ett minne som gjorde ett oerhört starkt intryck på mig var när jag besökte Håslövs ängar för första gången med en sådan exkursion, någon gång på 6o-talets början.

-Du har varit med ända sedan Vattenriket ”föddes”. Beskriv den resan!
-Områdets stora värde fann jag redan på 60-talet och i början av 70-talet bodde jag i Kristianstad och paddlade då en hel del i detta 3,5 mil långa våtmarksområde. För trots alla utdikningar och invallningar var det som fanns kvar ändå ett av Sveriges allra största våtmarksområden och jag började inse dess stora potential. 1979 började jag på arbeta på Länsmuseet i Kristianstad och dit kom en vandringsutställning om olika våtmarker exempelvis Tåkern och Hornborgasjön, men Kristianstad fanns inte med. Jag gjorde då en lokal utställning om våtmarksområdena häromkring.

foto: Ulrika Tollgren

Sven-Erik, här på bron vid Lillö.

Jag arbetade därefter med en utställning om Ivösjöbygden, men museet arbetar ju bara med information, utan att det gör någon praktisk skillnad. På 80-talet dis-

kuterades vägdragning över Isternäset och sopförbränning och när Fågelklubben och naturskyddsföreningen agerade verkade detta uppfattas som särintresse av de styrande. Detta var aktiva hot men de passiva hoten i form av igenväxning när hävden minskade, var minst lika stora. Länsstyrelsen såg inget behov av att agera och deras ansvar inskränktes till naturreservat och nationalparker.

Jag kände att jag behövde en annan plattform för att göra skillnad på riktigt. Det behövdes en självständig plattform men ändå nära de styrande på kommunal basis med ett brett ämnesansvar för bland annat naturvård, kulturminnesvård, näringsliv, rekreation och turism och denna plattform, Kristianstads Vattenrike som bildades 1989, stöttades av politiken. Verksamhetens mål var definitivt inte någon hobby eller särintresse utan livsnödvändigt för människans överlevnad.

Det var viktigt att visa att det inte bara var visioner utan att det gällde att göra konkreta saker som bygger en helhet snabbt. Samarbetspartner blev Länsstyrelsen, Kristianstads landsting, Världsnaturfonden och viktigast av allt, de lokala markägarna som är grunden till allt.

Det gällde att lyssna av dem, hitta affärsidéer, undersöka resurser och finansiering. Och inga garantier om att projekten skulle gå ihop sig kunde ges! Det gällde att hitta duktiga och besjälade medarbetare med olika expertis. Att vara entusiast räcker inte. Mycket av arbetet, exempelvis alla inventeringar, bygger på viktiga ideella frivilliga insatser. Men det gick inte att sköta som ett fritidsintresse och alla hade ju redan arbete och det var viktigt att det gick att koppla loss krafter som Hans Cronert, Karin Magntorn och Göran Vägren. Så det var faktiskt ett ganska unikt koncept med en utvecklingsavdelning som gjorde skillnad genom att utföra och ta hand om projekt.

Om du istället skruvar fram tiden 25 år, hur ser din vision om Vattenriket ut då?

-Det finns ingen rak väg. Jag hoppas att efterträdare och framtida medarbetare, politiker och tjänstemän ska omfatta grundvisionen. Att man bygger arbetet stadigt och förankrat och att allt fler inser biosfärområdets värden.

Jag brukar säga att kanske är det 5 % som gynnar ornitologer och biologer medan 95 % av arbetet faktiskt gynnar allmänheten. Att biosfärarbetet kan vara en spjutspets med en breddad bas som drar nytta av närheten och tänket på ett uthålligt sätt.

Kommunikationer är viktiga, förhoppningsvis byggs järnvägen ut. Det ska vara enkelt att pendla och bo här och vi ska erbjuda en social trygghet så att nordöstra Skåne blir attraktivt för boende även om man arbetar nere i sydvästra Skåne.

Vad är styrkan med att vara utnämnd till biosfärområde?

-Ganska tidigt sneglade vi på biosfärkonceptet då vi redan i början av 90-talet gjorde studiebesök i ett tyskt biosfärområde. Att tillhöra ett globalt nätverk ger ett stort värde genom kunskapsutbyte, information och pilotområde för forskning. Det pågår en hel del spännande forskningsprojekt med Stockholms Universitets Resilience Center.

Vad har varit det allra bästa med de här åren?
-Att det har hänt så mycket, inte bara snack utan verkstad. Jag har haft nöjet att träffa en hel massa spännande och intressanta människor och idéer när jag varit runt och berättat om Vattenriket.

Vilken är din starkaste naturupplevelse från Vattenriket?
-Det var när den första föryngrade malen fångades som bifångst i en ålryssja i Helgeå vid Ripa år 2000! Helgeås egen mal dog ut på 60-talet och efter en hel massa års arbete fick vi så äntligen 1999 klartecken om att få plantera ut mal i Helgeå. Det var 11 malar som kom från Emån samt sjöarna Möckeln och Båven som sattes ut på lite olika platser i området och det visade sig alltså att de hade lekt redan första året! Detta ca 10 cm långa underverk blev då ett kvitto på att 10-års arbete gett utdelning.

Vad är det som bara ”måste” upplevas i Vattenriket?
-Vattenriket från sjösidan! Det kan man bara göra med någon entreprenör eller med egen farkost, men man får verkligen ett helt annat perspektiv på detta vidsträckta våtmarksområde

Vilket smultronställe rekommenderar du Spovens läsare så här i vårtider?
-Herculesområdet, en fantastisk och varierande lokal med alltifrån buskage till slättängar!

– Fem snabba till Sven-Erik:

	Sandstrand	-	√	Strandäng
√	Grågås	-		Råka
√	Gryning	-		Skymning
√	Vår	-		Höst
√	Kikare	-		Lupp

Rättelse:
I förra numret så blev det fel i “Fem snabba”. Josefin Svensson valde Kristianstads Vattenrike framför Falsterbo och inget annat.

Ulrika Tollgren

Sven-Erik rekommenderar Herculesområdet

Herculesområdet med sin dammar och omgivande ängar ligger strax sydost om Viby och är ett vattenrikets mest spännande besökspunkter. Du hittar lätt dit genom att följa skyltningen från väg 118 från Kristianstad mot Åhus. Området är varierande och spännande med sina många olika biotoper: den grunda slättsjön. vikens vida vassbälten och videbuskage, hävdade strandängar och alla smådammarna.

foto: Svan Birkedal

På våren kan olika simänder ses i dammar och översvämningar och från april månad brukar en eller fler rördrommar höras tutande i området runt fågeltornet. Vassområdet hyser även pungmes och skäggmes och i maj karakteriseras området av svarttärnor, sothöns, skäggdoppingar,rör- och sävsångare. Alla olika svalor, tornseglare och lärkfalkar ses ofta födosöka över vattnen och några par av brun kärrhök häckar i Herculesområdet.

Herculesområdet har också ofta lockat till sig lite rarare fåglar, aftonfalk, trastsångare och ägretthäger ses nästan årligen. Besök gärna området en ljummen försommarnatt för nattsångarlyssning. Olika sångare och kanske även sumphöna kan med lite tur höras då. Även den som är intresserad av annan natur än fåglar har mycket att hämta här.

Dammarna ger mängder av olika trollsländor och lekande grodor och paddor och som en rest av det gamla slåtterlandskapet hittas t.ex höskallra, ängsvädd och gökblomster.

På höst och vinter innan isen lägger sig, kan stora mängder änder rasta i dammarna. Då kan ibland även den blå kärrhöken eller varfåglar ses liksom rastande tättingar av olika slag. Ofta övervintrar även några sävsparvar i vassarna.

Området med rundan består av spänger, Holmagången, och några stättor. Därför är det ganska otillgängligt för funktionshindrade och tillgång till toalett saknas också. I anslutning till fågeltornet finns ett utemuseum som beskriver områdets historia.

Ulrika Tollgren

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 februari – 31 april

av Ulf Sjölin och Ulrika Tollgren

De flesta fynden är hämtade från ”rapportsystemet för fåglar” på Svalan http://svalan.artdata.slu.se/birds/dagens.asp Det finns fler observationer att finna på http://www.spoven.com under menyn Aktuella Obsar. Du kan själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla obsar är inrapporterade inom föreningens område. Ha i åtanke att alla observationerna ännu inte är granskade av någon raritetskommitté (RK eller RRK).

Det är inte varje år vi hittar småfläckiga sumphöns i området, men i år har vi haft flera stycken på Åsums ängar och efter brytdatumet även på Isternäset. Däremot har det varit riktigt snålt med ugglor av de flesta sorter för trots att fjolåret gav rikligt med bokollon verkar det vara ont om gnagare. Endast kattugglorna verkar det gå hyggligt bra för.

En adult svartnäbbad islom födosökte utanför Friseboda i slutet av mars och en månad senare fick våtmarken vid Adinal besök av en svarhakedopping. Några enstaka observationer av ägretthäger har också gjorts under perioden. I mitten av april sågs en stäpphökshanne under 2 dagar i vattenrikets centrala delar, Isternäset och Näsby Fält.

Några enstaka ringtrastar noterades i mitten av april och på klubbens hemmamarksexkursion med Jan Linder kunde en svarthakad buskskvätta skådas väl innan den drog vidare mot okända äventyr. Flera exkursionsdeltagare lyckades därmed sätta ett nytt livskryss till allas vår gemensamma glädje. Trollamöllevägen i Degeberga fick vårens enda och ganska korta besök av en halsbandsflugsnappare.

De brandkronade kungsfåglarna har under perioden återfunnits i så stora antal och på så många platser att de därför lyfts ur AiF. Fyndområdena är koncentrerade till kustområdet från Tosteberga ängar i norr till Rigeleje i söder men även Degeberga och Lerjevallen har fått sin beskärda del av dessa små liv.

Inga fynd ifrån Bromölla kommun har platsat in på listan den här gången men det får väl bli ändring på det till nästa nummer hoppas vi.

foto: Hans Cronert

foto: Linda Niklasson

Övre bild: Svartnäbbad islom
Undre bild: Halsbandsflugsnappare

Svalan:
http://tinyurl.com/birdsskane

Obsboken:
http://tinyurl.com/qcgu8rl

foto: Sven Birkedal

Svarthakad buskskvätta

Art	Plats och datum	Antal individer
Mindre sångsvan	Åhus Kärr/ Yngsjö 14-21/2 rast	1-3
	Önnestad 21/2 rast	7
	Norra Lingenäset 9/3 rast	4
	Vannebergaholmen 9/3 rast	7
	Håslövs ängar 10/3 sträckande	28
Svartnäbbad islom	Nyagrop, Friseboda 30/3	1
Svarthakedopping	Adinal herrgård 29/4	1
Ägretthäger	Norra Lingenäset 9/3	1
	Pulken Egeside 17/4	1
	Fredriksdalsviken 28/4	1
Stäpphök	Isternäset/Näsby Fält 12-13/4	1
Småfläckig sumphöna	Åsums ängar 22-30/4	1-3
Dvärgbeckasin	Herculesdammarna 30/3	1
	Rinkaby ängar 12/4	1
Sparvuggla	Filkesboda 9/2	1
	Vånga 10/3	1
Jorduggla	Kavrö 1/2	1
	Herculesdammarna 29/3	1
	Håslövs ängar	1

Pärluggla	Balsberget 1/2 död	1
	Arkelstorp 8/2	2
Svarthakad buskskvätta	Sånnarna 6/4	1
Ringtrast	Landön 10/4	1
	Gropahålet 15/4	1
	Everöd 18/4	1
Halsbandsflugsnappare	Degeberga 26/4	1
Svartkråka	Rigeleje 23/4	1
Snösiska	Kälkestad 1/2	1
	Östra Ljungby 2/2	2
	Landön 4/2	1

Gåsräkningen september 2013 - mars 2014

Art	14 sept	12 okt	16 nov	14 dec	11 jan	15 feb	15 mars
Sädgås	-	122	3 756	19 402	13 001	8 679	57
Spetsbergsgås	-	2	1	24	46	10	-
Bläsgås	-	422	260	756	935	480	1 190
Fjällgås	-	-	-	6	-	-	-
Grågås	6 389	9 892	6 274	1 866	4 578	6 293	2 173
Grå x Kanadagås	-	-	2	3	-	6	1
Kanadagås	248	132	2 982	9 034	4 837	3 608	109
Vitkindad gås	2 421	6 813	26 034	12 085	5 512	1 825	2 665
Prutgås	-	-	-	-	-	-	-
Rödhalsad	-	-	1	-	-	-	-
Stripgås	-	-	1	-	-	-	-
Totalsumma:	**9 058**	**17 383**	**39 312**	**43 176**	**28 919**	**20 901**	**9 195**

Ulf Sjölin & Ulrika Tollgren

facebook Nordöstra Skånes Fågelklubb

Vi finns också på Facebook!

http://www.facebook.com/NordostraSkanesFagelklubb

Gilla

Fåglar i Skåne enligt Linnés skånska resa

Text: Evert Valfridsson

Inför Kristianstads 400-årsjublieum försökte jag hitta fågelnoteringar tillbaks i tiden. Då hamnade jag till sist i Carl von Linnés spår och den skildring av hans skånska resa sommaren 1749, som publicerades i december året därpå.

Den skånska resan, som Carl von Linné gjorde sommaren 1749, ingick i en serie av resor, som rikets ständer gav honom i uppdrag att genomföra. 1747 stod den skånska resan på agendan och två år senare blev Skåneäventyret av. Alla upptäcktsresorna gick ut på att uppteckna ”vad som förekommit, så i naturen som i privata hushållningen”. Detta innebar mängder av iakttagelser kring bygden han reste genom och människorna, som bodde där och hur deras liv gestaltade sig på olika sätt. Det fanns alltså ekonomiska orsaker till resorna.

Men naturligtvis var växt- och djurlivet av största intresse för resenären. Kronologiskt kan vi här följa hans fågelobservationer från Skåne.

I företalet till sin redogörelse noteras, när det gäller fåglarna, att det finns gott om blänkande, vita gäss överallt på fälten, där de flyger, bits och skriar. Vita svanor finns vid stränderna och framförallt i Malmö och Skanör – där en omfattande årlig jakt sker. Han skriver, att änderna stannar kvar i Skåne till juletid och ibland hela vintrarna, när väderleken tillåter. Han beskriver mötena med storkarna. Han ser, att det finns gott om råkor i träden, som är planterade

Carl von Linné målning av Alexander Roslin, 1775.

kring byarna på slätten. Starar och andra flyttfåglar finns i den här sydliga provinsen långt in på hösten ibland och ”lärkorna hänga tillrande över alla sädesfälten tjockt som stjärnor med en dagelig musik” skriver han. Näktergalarnas ihärdiga sjungande noteras.

Resesällskapet startar sin färd, när de lämnar Uppsala den 29 april och Carl von Linné är inte tillbaka här förrän 13 augusti.

På vägen ner hör han den 3 maj göken i Närke och den 10 maj passeras Bergkvara söder om Växjö. Här finns en intressant notering om vrakfågel, som samlar sig mest under hösten i stora flockar i sjöarna runt Växjö: alltså det intressanta fiske som storskrakarna håller på med och som vi fascineras av även i våra dagar.

Så här skriver han om fåglarnas beteenden: ”De lägga sig i de smala sjöar såsom en not tvärtöver sjön och driva den små fisken i otrolig myckenhet till lands då man med not kan fånga denna fisk, ofta till större myckenhet, än man åstundar. Detta är en synnerlig och märkvärdig inrättning av den allvise Skaparen, som på sådan sätt låter fisken komma till människans förnödenhet” konstaterar skribenten.

Den 17 maj 1749 (enligt senare tideräkning den 28 maj) når Linné Skåne, när han kommer till Getabäck vid Loshult som skilde de båda landskapen åt.

Han noterar: ” Landet blev straxt mildare med flatare kullar, mer sand och mindre antal på sten samt sällan några höga, branta berg såsom i Småland”.

Staren till mer nytta än skada

I reseskildringen heter det vidare:

”Majus 18 Sinclairsholm: Starar bodde i myckenhet under tegeltaken och förde stundeligen till sina ungar mat, vilken bestod av ***larvis papilionum*** och ***phalaendrum***, dem de flitigt samlade i trädgårdarne och gjorde därigenom sin hyresman mera tjänst än skada, fast dem oskyldigt tillägges, att de taga ämnet till frukten och föra det på en viss tid om sommaren till mats åt sina ungar, vilket de dock näppeligen lära göra, därest icke maskan redan innästlat sig i fröämnet, så att sådant ämne ändock bliver fruktlöst”.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

På sin skånska resa sommaren 1749 framhöll Carl von Linné den nytta som t.ex. staren gör mot en del skadeinsekter.

Linné slår alltså ett slag för biologisk bekämpning av skadedjur! Ytterligare exempel på detta även i våra dagar angelägen fråga från denne klarsynte tänkare finns längre fram i den här sammanställningen! (EV:s anm.)

”Majus 19”, som motsvarar 30 maj i vår nuvarande kalender, kommer han till Kristianstad och tittar verkligen närmare på staden och dess omgivningar. 23 maj är han vid krutbruket i Torsebro (eller Tåsse-

bro som det också står) och får då höra talas om **kinesiska ankor** som här var tama. Linné beskriver dem ”En röd bar ring gick omkring ögonen och ögnelocken, vilken drogs fram till nävet. Hanen luktade starkt parfym, men icke så honan”. Detta är alltså myskänder/-ankor det rör sig om.

Lite senare samma dag passerar han bl.a. Karpalund – ”en täck ekeskog, Araslöv tillhörig, gällde nu om aftonen överallt av **näktergalar**”, Tre dagar senare skriver han att ”**näktergalerna** spelade hela aftonen vid Vittskövle”. På den fortsatta resan noteras den 28 maj när man kommit upp i ”skogslandet som genomrestes mer än två kvart från Vittskövle var mycket höglänt och fick strax en helt annor art” och att ”**göken** gol här inpå natten, det vi icke hört upp i Sverige”.

Den 1 juni berättas från Gladsax att det fanns gott om **gäss** här men att de ”sades dö till stort antal då de i norra gärdet efter midsommarstiden insläppas” och det antogs bero på en ”förgiftig ört, som uppvuxit sent på sommaren; ty bör då efterses om Aethusa (vild persilja/EV:s anm.) eller något Apium växer i samma gärde”.

Sandsvalor (torde väl vara ***backsvalor***/ EV:s anm.) noterades från en avlång kulle vid Gärsnäs bort mot Herrestads kyrka den 5 juni. De hade ”gjort sina bon” i backen som överst var täckt med sand.

Här noteras vidare att **råkor** ”flögo och skreko omkring Herrestads kyrka som de värsta kajor. Dessa finnas icke upp i landet och göra på den nyss utsådde säden stor skada här på slätten” står det Linnés skånska resa.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Carl von Linné imponerades av storkarna under sin skånska resa men undrade också hur de här fåglarna tillbringade vintern och funderars bl.a.: ”Om de fara till de varma länder, eller om de vila på sjöbotten med svalorna, är ännu ovisst”.

Storkarna imponerar och förbryllar

Den 6 juni får Linné och hans ressällskap se de första **storkarna** och konstaterar att de i Skåne främst ses vid byarna, ”där de byggt sina bon som de största ressel i de högsta trän.” Men också att fåglarna på olika sätt var omtyckta av skåningarna redan då. Han fortsätter:

”Inbyggarna räknade för gott märke att denna fågel hölt sig vid husen, och därföre, att ännu mer bekväma honom att logera hos sig, hava de esomoftast huggit tuppen av det högsta träd vid husen och däruppå lagt ett vagnshjul, att fåglarna härpå måtte kunna bygga. Storkarna fara bort var höst” konstaterar han och fortsätter med en av sina mera omdiskuterade funderingar:

”Om de fara till de varma länder, eller om de vila på sjöbotten med svalorna, är ännu ovisst, men de komma igen vart år och bygga på samma bo, som änteligen blir ganska stort av riskvistar. Nu sutto de små ungar i boet, och den ena storken stod på

sidan av boet att liksom över ungarna hålla vakt, medan den andra var ute på värv.”

Linné fortsätter: ”Storkarna gjorde ingen skada utan snarare gagn med det de plockade bort alla ormar och grodor där på nejden. Storkarna våga sig sälla högre upp i landet, än där Skånes mildare klimat slutas, vilket är ett stort prov om klimatets differens i Skåne, och att fåglarna ävensom trän och växter hava sina landamären, över vilka de sällan få skrida.”

”Hela tjogen av **sparvar** hade innästat sig under sidorna av storkens bo, att där bygga och utkläcka sina ungar emillan kvistarna, dem storken ädelmodigt låtsade sig icke se. Emellertid underhöllo de en ständig musik för honom och hans ungar”, slutar han.

Även den 8 juni, när sällskapet kommit till Tranås kyrka efter färden från Tunbyholm, ser man storkar och deras stora bon i träden – och även här hade gråsparvarna blivit närmsta grannar. ”Den ena storken hölt vakt över sina 5 ungar medan maken skaffade födan, såsom ormar, snokar, ålar, grodor. Storkarna sades årligen anlända den 24 martii men fara bort vid larsmässotiden.” (Ca 4-5 april i vår nuvarande kalender. /EV anm.)

Den 11 juni kommer man ner till trakten mellan Lund och Åkarp. Här ser man gäss ”i otrolig myckenhet på dessa slätter och där var inhysesgumma har sina gäss”. Linné slår också fast att gässen trivs bättre på slätten än i skoglänta orter – men här rör det sig alltså om tamfåglar.

Ressällskapet är i Malmö när det är den 12 juni. Då kan man läsa att ”**Fiskmåsar** till färgen svartgrå (Sterna) flögo mycket kring staden och bodde i vattugräset.” Torde vara **svarttärna**.

Vidare heter det: ”Gässen lödjas (plockas/EV:s anm.) här aldrig, därföre ser man över alla fälten, besynnerligen där som Bellis växer, vilken ört bäst trivs på gåsfälten, att fjädrarna ligga tappade, som kunna kunnat konserveras”.

Jakt på ruggande svanar

I Malmö ser man också **svanar** simma omkring och Linné konstaterar att de börjar jagas i slutet av juni månad ”då denna fågel haver sina blodpennor och kan svårligast flyga” – de ruggar alltså. Så här skrivs det om jakten på svanarna i Malmö:

”När svanan eftersättes med båten, söker hon genom simmande att rädda sig, och om hon icke ser sig förmå simma fortare än båten, måste hon vika inåt. Då svanorne fly, sätta de upp vingarne, att vädret må hjälpa dem i deras fart. Om de skjutas emot fjädern, träffas de sällan, där icke kulan råkar halsen.”

Så här beskrivs vad som händer med de skjutna fåglarna:

”Av halsskinnet göras kragar, sedan fjädrarne äro väl avplockade med dunet kvarlämnat, då skinnet väl beredes. Desse kragar äro snövita, ganska mjuka och liksom av djursskinn, men när man trycker på dem äro de inuti knagglige med oänderliga piggar. Sådana säljas tämmeligen dyrt upp i landet, men här nere bäras de av få och mest föraktas.”

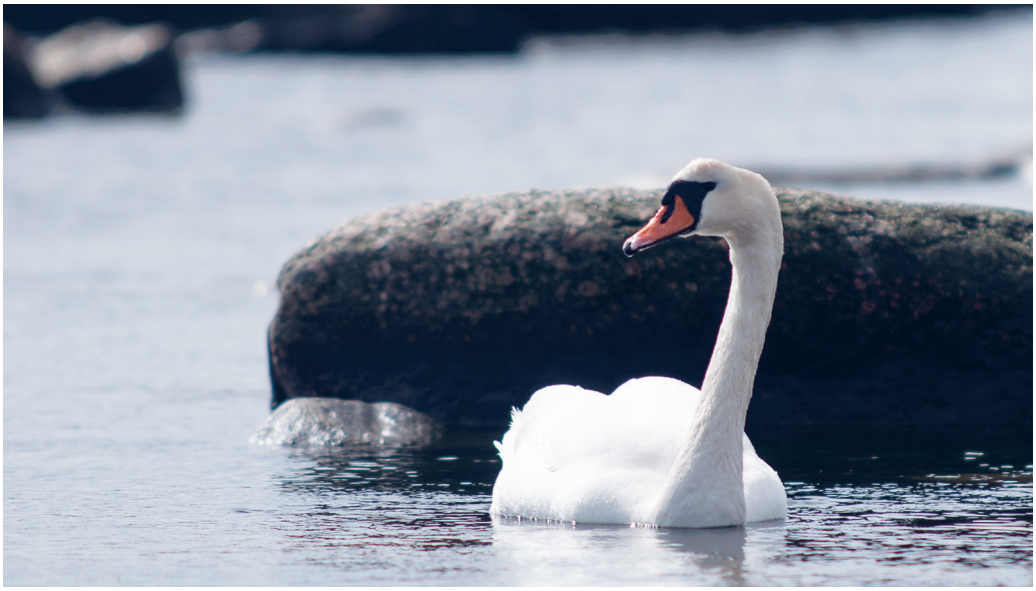

foto: Patrick Tollgren Lazarov

”Svandun är väl skönt, mjukt och hopvalkas ej så lätt, dock går det inte upp mot ejderdun” påpekar Linné och noterar att det här används till stoppning i både sängkläder och kläder.

”Svandun är väl skönt, mjukt och hopvalkas ej så lätt, dock går det inte upp mot ejderdun” påpekar Linné och noterar att det här används till stoppning i både sängkläder och kläder. Han fortsätter:

”Då svanorna, som summo här omkring staden, skulle skynda sig, sades de föra sina ungar, dem de här utkläckt, på ryggen, och de begåvo sig icke till havet med ungarna, förrän ungarna blivit flygfärdige. Överkommendanten har endast frihet att jaga dessa fåglar och får merendels årligen några hundrade.”

Den 19 juni förflyttar man sig från Malmö mot Trelleborg och vid Stora och Lilla Slågerup (dagens Slågarp?/ EV:s anm.) stötte man på **gravand** – eller Torda dicta” som han kallar en företrädare för släktet Anas. Linné konstaterar att fågeln ”är nog sällsam i Sverige, av vilken jag beskrivit honan på Gotland, men icke fått se hannen förrän här”. Sedan följer hans på latin ganska långa beskrivning av vad det är han har sett.

“Gässen voro allmänt store här på slätten, besynnerligen nere mot havskanten, än upp I landet.” noteras det dagen efter när med passerade Magderup – dagens Maglarp. Den 21 juni nämns, när man kommit till Kämpinge, att ”**Grylle** kallades **Charadrius**, som här flög i myckenhet” Han har stött på strandpipare - dock oklart vilken.

Till Skanör anländer Linné med sällskap den 22 juni. Här stöter han på svanar, som ”summo hela tjogen uti norra viken och prydde vattnet. De hålla sig mer här än på något annat ställe i Skåne.” Han konstaterar, att när fåglarna ruggar i juli jagas fåglarna även här och liksom i Malmö är

det dock bara landshövdingen här, som får syssla med jakten. Men han skriver också lite, om hur man går till väga: ”jägare och fiskare få order på en gång segla ut om dem och köra dem i Hammarviken, där de bliva skjutne” och det händer att man vid sådan ”drevjakt” (EV:s anm.) lyckats fälla ett par hundra svanar.

”Vingpennorne, som svanorne fälla, flyta hit till stranderne, upplockas av pojkarne och säljas till resande för 8 styr snesen. De hava artigt indelt pennorna i 3 flockar: uti spetsar, kronpennor och slätnackar.” heter det bl.a.

Fler fåglar hamnar på listan:

”**Vipor** flögo här i en förskräckelig myckenhet, alltså kunde vipägg samlas mera här än på någon annan ort, men ingen smakar dem i detta land” skriver han och konstaterar att man i Holland betraktar detta, som en dyr delikates, som ätes kokta ”av de förnämare”.

Skator och skeppsbrott

Folktron och berättelser härifrån återkommer på väldigt många håll i Linnés reseberättelse från Skåne – som t.ex. från besöket i Skanör:

”**Skator** byggde här icke, och ganska sällan sågs någon skata flyga förbi. Om så händer, att en skata kommer att här uppe hålla sig någon dag, tror folket att det betyder skeppsbrott” heter det i reseanteckningarna från Skanör.

Midsommardagen 1749 – 24 juni – är man i Falsterbo och så här står det om fåglarna här:

”Fåglarna på Ljungen vore **Charadrius** (***strandpipare***/EV:s anm.) i stor myckenhet: **Vipor** flögo överallt. **Hæmatopus** (***strandskata***/EV:s anm.) språng på alla stränder och svanorna summo på vattnet. - - **Starar** flögo 1000-detals i hopar. **Rukor** (råkor alltså/EV:s anm.) flögo även i stora skockar ibland träden kring byarna. Kajor kallades här aliker”.

Till Marsvinsholm kommer man 27 juni och här uppmärksammas **brushannar** ”som gingo i huset hemtamde med sina under halsen lösa och långa fjädrar, alla olika till färgen, så på fjädrar som pennor och näv”. Men det står också: ”**Passer domesticus** (***gråsparv*** EV:s anm.) framgavs helt och hållen pärlefärgad eller vitaktig”.

Den 5 juli kommer man till Lund och bland en massa iakttagelser nämns en **papegoja** ”eller Psittacus viridis, vertice colloque flavo, remigibus margine, rectricibus tribus extremis basi sangvineis (som i översättning blir: en grön papegoja med gul hjässa och hals, med vingpennorna i kanten, de tre yttersta stjärtpennorna vid basen, blodröda). Hon var stor som en hök, blå i pannan och hade icke någon långt stjärt, Denne sågs i herr professor Brings hus.”

Den 6 juli är man på väg till Kävlinge:

”**Svalorna** flögo förmiddagen ned åt jorden och på själva hästexkrementerna, bebådande därmed det oväder, som vi eftermiddagen och hela följande natten fingo röna med kallt höstväder, storm och slagregn, som upp i landet är ovanligt denna tiden”, heter det.

Dagen därefter kommer man till Barsebäck och gör denna notering:

”**Kornlärkor** (***kornsparv***/EV:s anm.) sutto här allmänt på diken eller vallar.” I Barsebäck observerades också ”kapunerna liknande hönor på huvudet men tuppar på stjärten. De buro i pannan den sporre, som de förut haft på benet, vilken icke allenast var vidvuxen utan ock verkeligen växt som en ymp, så att detta simpla hushållsgrepet är tydligt exempel på chirurgia curtorum” (kastreringskirurgi. Kapun är en kastrerad tupp/EV:s anm.).

I samband med besöket på Kullen den 14 juli hittar man noteringen om ”**Polska kråkor**” som ”äro här allmänna och kallas blå kråkor. De sitta mest på jorden och på stenar.” (Alltså ***blåkråkor*** - som ju i våra dagar är verkliga rariteter hos oss/EV:s anm.!)

Första stenknäcken i landet

Vegeholm når man den 15: juli och i anteckningarna härifrån återfinns en lite mer omfattande beskrivning av stenknäck – helt enkelt för att detta var första gången stenknäcken beskrevs som svensk fågel och dessutom fick sitt svenska namn! Och här blir det en längre utläggning om detta Linnés ”ädelkryss”. Så här låter det:

”**Stenknäck** eller **kirskfågel** kallades ett slags fåglar, som begynt inställa sig uti den vackra trädgården, som omgav huset på alla sidor, att där traktera sig med körsebär. Fågeln hade ej länge varit bekant i Skåne

foto: Patrick Tollgren Lazarov

I Vegeholm i nordvästra delen av landskapet beskrev Carl von Linné från sin skånska resa stenknäck för första gången i Sverige.

men nu begynt i trädgårdarna här omkring att fördärva alla körsebären, med det att han kom bittida om morgon och plockade ut stenarna ur bären, dem han biter sönder och äter upp, men lämnar själva bäret kvarsittande, som därpå förvissnar.”

Han fortsätter: ”Jag fick här en sådan fågel, som var nästan stor som en sidensvans grå och något på brunt stötande. Vingarne vore svarta med en vit, avlång fläck. Han liknade till storlek och skapnad tallbiten eller Coccothraustes och hans näv (näbb/EV:s anm.) var ävenså tjock, om icke tjockare: men färgen kom icke överens, varpå jag dock icke gjort så stor uppmärksamhet (hela färgen plägar ofta uti Loxiæ genere variera på honorna och på ungarna första året”. (Loxiæ = korsnäbbar/EV:s anm.), om icke rectrices (stjärtpennorna/EV:s anm.) hade varit på stenknäcken väl svarta men ifrån mitt på till yttersta spetsarna vita, där de på Coccothraustes äro överallt svarta”. (Coccothraustes betyder helt enkelt kärnkrossare. (EV:s anm.)

Härifrån noteras också att ”numenius Arquata dictus eller dubbel snäppa blev skjuten” - alltså en skjuten **storspov**.

Den 18 juli är man i trakten av Össjö och då görs den här noteringen om orrar och vad som händer när de ruggar: de

”höllo sig ännu i trän, men vid Olofsmässotiden mista de sina pennor och få blodpennor varföre de håll sig mest vid jorden, emedan de svårligen kunna flyga, och just vid den tiden mogna blåbären, deras smakligaste föda, under vilken tid de fångas i Norrland med flakar.”

Den här orrjakten beskrivs enligt följande: ”Om man då jagar orren, löper han rätt fort har svårt att flyga upp ifrån jorden. Ungarne däremot, som icke byta fjädrar första året, flyga lätt. Så har naturen försett dem båda”.

Ekologisk skadedjursbekämpning

Ännu en intressant iakttagelse och uppmaning från en klarsynt resenär: Från Rössjöholm konstateras således att det här saknas råkor som ju är en slättfågel Men ”Kråkor upphackade ängen, att hon låg beströdd med små torvor eller tofsar av gräs och besynnerligen av Nardus och fårgräset, när som maskar lågo under dessas rötter, dem de liksom lukta ovan jorden”.

Linné fortsätter:

”Jag grov här, där de mycket plockat ängen, och fant straxt en hop fetpölsor eller larvas Tipulæ (Larver av antingen harkrankar eller ollonborrar, som ju i Skåne ofta kallas för fetpölsor. EV:s anm.) Då kråkorna gå på våra åkrar, tro vi allmänt, att de plocka korn, som dock torde låta åtnöja sig med de maskar som äta de små rötter på säden och alltså göra oss större nytta än skada”.

Alltså ytterligare en klar och tydlig uppmaning till ekologisk skadedjursbekämpning från Carl von Linné redan 1749 – liksom när det gäller staren enligt ovan! (EV:s anm.)

Från Lärkesholm, som passerades 26 juli, får Linné sig till del följande ”tips” om hur man jagar svanar:

”Svanor sades fångas på det sättet, att man sätter på en krok ett äpple, plommon eller dylik frukt, som flyter. Reven är bunden vid en i havet nedslagen påle, som icke är högre än vattubrynet. Mitt i reven är en sten fästad, som lägges överst på pålen. När nu svanen slukar plommonet, drager hon stenen neder av pålen varföre hon måste sjunka ner med huvudet och dränkas.”

Och så här skriver han om ett annat fåglafänge:

”Näktergalar fångas på det sättet, att nedanför trädet på jorden lägges ett par fasthäftande donor, och då näktergalen sjunger som bäst, går man dit och lägger en mask eller annat insekt under donan uti en liten håla, då, så snart en gått därifrån, näktergalen, som är en mycket undersam fågel, flyger dit, tager insektet och fastnar med fötterna.” Donan var ett fångstredskap för skogs- eller kramsfågel bestående av en ram eller båge, vari en eller flera snaror är fästade.

Den 28 juli är Carl von Linné och hans resesällskap tillbaks i Kristianstad och man förbereder sig för att åka mot norr. Därmed det också slut på skånska fågelnoteringar i reseberättelsen.

För de som vill veta med om Linne så det ut flera böcker i samband med att hans 300års jubileum firades 2007.

Här är några lästips:

Jag tänker på Linné, han som såg allt
av Karin Berglund

Den fulländade forskaren
av Torbjörn Lindell

Linnés levande blomster
av Örjan Nilsson

Med Linné genom Sverige
av Ove Torgny

Evert Valfridsson

Läsarnas bilder

Detta är en ny avdelning i Spoven. Du som läsare kan maila in bilder till redaktionen som sedan kan publiceras i Spoven och på får Facebooksida. OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till. Publicerade bilder hittar ni på https://www.facebook.com/NordostraSkanesFagelklubb *i albumet ”Läsarnas bilder”*

foto: Rickard Nilsson

Stjärtmes fotograferad vid Hammarsjön

foto: Veronica Tollgren

Spillkråka med tiggande unge vid Boana.

foto: Anders Nilsson

Smådooping i dammen hemma

foto: Ann Fristedt

Koltrastboet innan kläckning på vår balkong

Skicka bilderna till webmaster@spoven.com skriv ”Läsebild” i rubriken på brevet. Du behöver inte ta bilden med en riktig kamera, bilder tagna med mobil går också bra. Skicka den största versionen av bilden du har. Skulle bilden inte vara tillräckligt högupplöst för tryck så publiceras den endast på hemsida/Facebook.

Du som fotograf behåller alla rättigheter till bilden. Vid publicering så skriver vi alltid ut ditt namn som fotograf. Vi har endast rätt att publicera bilden i Spoven och på hemsida/Facebook.

Erik Schönbecks donation

Erik Schönbeck ringmärkte under 65 år mer än 121 000 fåglar. Erik donerade strax före sin bortgång 2003 en ansenlig penningsumma till fågelklubben vars avkastning ska komma fågelforskningen till del.

Första utdelningen ur donationen skedde hösten 2005. Exempel på projekt som erhållit bidrag är:

- Småfågelholkar i urban miljö
- Holkprojekt för olika ugglearter i skogsmiljöer
- Antipredatorburar till skydd för ängshökshäckningar
- Ringmärkningsprojekt på Näsby fält

Här följer ett sammandrag av donatorns vilja och statuterna för donationen:

> *Stiftelsens ändamål är att stödja vetenskapliga undersökningar av fågelfaunan inom Nordöstra Skånes Fågelklubbs område (Kristianstad och Bromölla kommun). Det föreligger dock ej hinder för att stödja jämförande undersökningar utanför fågelklubbens verksamhetsområde.*
>
> *Exempel på sådana undersökningar är populationsundersökningar, sträckräkningar, ringmärkning och liknande. Vidare kan fågelskyddsbefrämjande åtgärder och populationshöjande åtgärder som t ex uppsättning av holkar och plattformar vara lämpliga.*
>
> *Stiftelsen bör även främja enskilda medlemmars kunskaper genom att stödja medlemmens deltagande i kurser, symposier eller andra fågelstationers verksamhet.*
>
> *Stiftelsens medel är enbart avsedda för amatörornitologer.*
>
> *För att erhålla medel krävs medlemskap i Nordöstra Skånes Fågelklubb. Det förutsätts att stipendietagaren redovisar sitt resultat på lämpligt sätt, exempelvis i fågelklubbens tidskrift.*
>
> *Avkastningen från donationen utgörs för tillfället av 13 000 kr. Den eller de personer som genomför eller planerar något projekt som passar in enligt donatorns vilja kan ansöka om hela eller delar av summan senast den 31 augusti 2014.*

Ansökan om medel, som bör innehålla en fullödig redogörelse för projektets intentioner, genomförande, mål och hur redovisning skall ske, insänds till:

Nordöstra Skånes Fågelklubb
C/o Nils Waldemarsson
Skånegatan 6, 295 32 Bromölla

Vinterfåglar inpå Knuten 2014 i siffror.

SOFs fågelbordsinventering 24 januari - 27 januari.

av Ulrika Tollgren

Sedan 9 år tillbaka gäller traditionen, att räkna fåglar vid fågelborden sista helgen i januari, i allt fler hem. Sedan 2013 har antalet rapportörer ökat med 16 % i både Riket och i Bromölla. Kristianstad ökade endast med 1 %, läge för kommunkamp eller ska Bromölla var bäst på både schlager och fågelskådande? Detta innebär att våra kommuner tillsammans bara utgör 0.9 % av landets rapportörer 2014 mot fjolårets 1 %.

Vintern 2012/2013 var betydligt längre och kallare än årets vinter, vilket kanske också förklara en del av ökningen vad gäller fåglar per fågelbord. I Bromölla räknades 75 fåglar/rapportör (+ 28 %) och i Kristianstad 72 fåglar/rapportör (+ 40 %) medan ökningen i Riket endast var 5 %. Men den största förklaringen ligger nog i bokens goda frösättning i Blekinge och Nordöstra Skåne vilket i sin tur gav oss 5 gånger så många bo-/bergfinkar och stenknäck än genomsnittet. Stora flockar blev kvar vintern igenom i södra Sverige. Även antalet koltrastar var ovanligt stort och de tvingades att mot sin vana tränga ihop sig vid matningarna. Den milda vintern bidrog också till att fruktträd och bärbuskar inte var helt tömda i slutet av januari. Vilket i sin tur bidrog till de många sidensvansarna!

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Det är inte bara småfåglarna som besöker fågelbordet för föda. Ekorrar är också en frekvent besökare.

Antalet rapporterade pilfinkar har ökat stort (även om man skulle bortse från det ökade antalet rapportörer), + 47 % i Bromölla och + 44 % i Kristianstad. I Bromölla faller gråsparven från 7:e till 10:e plats trots att ökningen av arten varit högre än 50 % per rapportör och detta beror alltså på vinterns stora finkflockar. Samma orsak ligger också bakom att gulsparven helt rutschade ut ifrån nämnda lista. Gulsparven har nationellt haft en nedåtgående trend i ett antal år.

Och som vanligt medför vårt läge fler rödhakar, fler järnsparvar, fler råkor men faktiskt också fler sparvhökar. Eller så är det inte så konstigt att de följer ”sparvtillgången”.

Dessa observationer kvalitetssäkras inte men den stora mängden information bidrar till det stora värdet vad gäller att se längre trender. Några enstaka felrapporterade svarthättor/talltitor/entitor spelar då mindre roll. Vinterfåglar inpå Knuten har också en stor massmedial betydelse och kanske ska klubben lägga ner mer energi för att få fler hushåll men även skolor, förskolor och varför inte äldreboende att bli en del i detta soffnöje!

Mer information hittar du på SOFs hemsida:

http://alturl.com/234us

Ulrika Tollgren

SOFs fågelbordsinventering 24 januari - 27 januari - Tio-i-topp					
Bromölla		**Kristianstad**		**Sverige**	
Koltrast	410	Pilfink	2444	Talgoxe	158844
Pilfink	378	Talgoxe	1062	Pilfink	140939
Bergfink	320	Koltrast	1032	Blåmes	103830
Talgoxe	297	Blåmes	798	Gulsparv	73671
Blåmes	248	Grönfink	587	Domherre	72131
Kaja	219	Bofink	550	Koltrast	61488
Grönsiska	200	Kaja	540	Grönfink	59945
Sidensvans	193	Bergfink	448	Skata	50943
Bofink	182	Gulsparv	425	Kaja	39273
Gråsparv	173	Stenknäck	409	Gråsparv	35805

SOFs fågelbordsinventering 24 januari - 27 januari - Artlista.				
	Bromölla 2014	**Kristianstad 2014**	**Sverige 2014**	**K+B procent av riket**
Bergfink	320	448	15326	5,01
Björktrast	31	167	9135	2,17
Blåmes	248	798	103830	1,01
Bofink	182	550	15062	4,86
Domherre	105	313	72131	0,58
Entita	32	152	15198	1,21
Fasan	34	117	3857	3,91
Gråsiska	53	73	22909	0,55
Gråsparv	173	337	35805	1,42
Gråspett	0	0	896	0,00
Gräsand	21	1	3567	0,62
Grönfink	116	587	59945	1,17
Grönsiska	200	329	29947	1,77
Gulsparv	118	425	73671	0,74
Gärdsmyg	5	9	584	2,40
Järnsparv	1	11	333	3,60
Kaja	219	540	39273	1,93
Koltrast	410	1032	61488	2,35
Korp	0	19	1218	1,56
Kråka	26	102	12192	1,05
Lappmes	0	0	96	0,00
Mindre hackspett	0	7	1368	0,51
Nötskrika	26	90	14826	0,78
Nötväcka	54	122	26184	0,67
Pilfink	378	2444	140939	2,00
Ringduva	70	123	10012	1,93
Råka	25	110	4725	2,86
Rödhake	49	164	8114	2,63
Rödvingestrast	0	1	61	1,64
Sidensvans	193	345	24521	2,19
Skata	98	341	50943	0,86
Snösiska	0	3	365	0,82
Sparvhök	6	20	1161	2,24
Stare	5	3	1599	0,50
Steglits	23	106	13165	0,98
Stenknäck	139	409	11681	4,69
Stjärtmes	27	104	11441	1,15
Större hackspett	32	116	17483	0,85
Svarthätta	4	2	535	1,12
Svartmes	19	52	10541	0,67
Talgoxe	297	1062	158844	0,86
Talltita	11	25	9937	0,36
Tamduva	5	1	7249	0,08
Tofsmes	1	7	2972	0,27
Turkduva	10	28	1699	2,24
Antal fåglar	3766	11695	1106828	1,40
Antal rapportörer	50	162	23487	0,90
Fåglar per fågelbord	75,3	72,2	47,1	

Fågelskådningens dag 4 maj

av Nils Waldemarsson

Efter ett antal decennier, ja det är faktiskt så länge, så övergav vi Håslövs ängar till förmån för Linnérundan. Det blev i alla fall fler fågelarter men inte fler besökare än det föregående året. Det är som vanligt stor konkurrens mellan olika arrangemang och andra måsten en vacker helg i början av maj.

De som kom planerat eller spontant fick uppleva ett blandat utbud av fåglar på de olika stationerna och dessutom ett kulturinslag då Lillöborgen var öppen för besök. Här fanns också möjlighet att följa konstnären Carl Christian Tofte i fullt arbete med att framställa fågelakvareller. Det fanns också möjlighet till verksamhet för yngre besökare. Ett intressant och uppskattat inslag var den första stationen där ringmärkning av fåglar demonstrerades såväl i teori som praktik.

Totala antalet arter under dagen på samtliga stationer blev 93 vilket är betydligt fler än det sextiotal arter som brukar observeras under fågelskådningens dag. Några direkta sensationer noterades inte men t ex sågs blå kärrhök sträckande norrut, årta i par, svarttärna, pungmes och svart rödstjärt. En anledning till det högre antalet

foto: Linda Niklasson

Även om det är skönt att bara ligga på rygg i gräset så är det en havsörn alldeles ovanför som är den officiella ursäkten.

sedda och hörda arter är naturligtvis att biotoperna varierar mycket mer längs Linnérundan än ute på Håslövs ängar.

Årets tipsrunda var som vanligt svår, anpassad till de garvade skådarna. Men denna gång kanske onödigt svår med tanke på att många deltagare inte var den sorten som ständigt har en kikare hängande runt nacken. Det får författaren till densamma, dvs undertecknad, ta på sig. Hur som helst fyra deltagare med 11 rätt utkristalliserade sig. Därmed fick lottdragning vidtas och prislistan kan ses nedan.

Som vanligt tackar jag såväl besökare som alla funktionärer för genomförandet av och deltagandet i detta arrangemang.

Rätt tipsrad för tipsrundan Fågelskådningens dag 4 maj 2014

Fråga	Svar	Kommentar
1	1	Bronsibis var en ny art för Kristianstad kommun 2013
2	2	Kvicksilverbetat utsäde höll att utrota råkorna
3	1	Bilden visar en taigasädgås
4	X	SOF heter numera SOF - Birdlife Sverige
5	X	Cirka 65 par rödspov häckade i Vattenriket 1997
6	1	Siluettbilden visar en tofsmes
7	2	Härfågeln ansågs förebåda krig
8	2	Koltrasten var en de arter som ökade mest vid fågelbordsräkningen
9	1	Svart rödstjärts ursprungliga biotop är bergstrakter
10	1	Pilen pekar på tertialerna
11	2	Knipan tillhör dykänderna
12	X	Årets högsta antal vid tranräkningarna i Pulken var 6 800
13	X	Siffran 42 avser objektivöppningen i mm på kikaren

Prislista tipsrundan

1:a pris Rovfåglar/ugglor litografi av C C Tofte	Alf Hallqvist Höör
2:a pris Fågelakvarell av C C Tofte	Mats Nilsson Kristianstad
3:e pris Fågelakvarell av C C Tofte	Eivor Bengtsson Tjörnarp
4:e pris Skånes fåglar del 1 och 2	Anders Sigfridsson Åhus

Nils Waldemarsson

Örndagen 26 januari

av Nils Waldemarsson

Den elfte örndagen genomfördes den 26 januari och är för oss i fågelklubben en lika säker tradition som julafton eller midsommarfirande. Förra året var en perfekt vinterdag medans årets örndag var under 0:an med bitande blåst och isig snö.

foto: Linda Niklasson

I lä och med en varm korv i näven var det riktigt behagligt att skåda örnarna.

Vid den elfte upplagan av örndagen hade vi verkligen nytta av såväl lä bakom servicebyggnaden i hamnen som värmen i hamnföreningens stuga. Om detta inte räckte så bistod byalaget med nygrillad korv och varmt kaffe. Mycket välkommet! Vädret var således lite kärvt med stark ostlig vind och snöbyar.

Örnar då? Jodå, sedvanlig preparering av åteln var gjord. Cirka 100 kg svinstrupar och lungor, väl frusna, fanns på plats. Detta uppskattades av minst 19 olika havsörnar. Lars Jarnemo, Christer Neideman och undertecknad berättade som brukligt om såväl historiskt läge som aktuellt läge på matning, avläsningar av märkta örnar och örnpopulationens utveckling. Josefin och Jan Svensson från naturum tog sig an de yngsta besökarna. I övrigt var fågelfaunan lite blandad med såväl typiska vinterfåglar som t ex salskrake och en ensam snösparv som mer åt vårteckenhållet som starar och sånglärka. De sistnämnda var dock säkert inga nyanlända utan fåglar som dröjt kvar under det milda vädret på förvintern. Det var ju först för en dryg vecka sedan som vintervädret började.

foto: Linda Niklasson

Och med rätt kläder så gick det bra att leka när man tröttnat på att titta i kikare.

Besökare i övrigt då? Det blev en ganska hanterbar mängd besökare som anlände och lämnade under förmiddagens gång. Det innebar att vi hade tillfälle att ta oss an var och en av dessa och informera, visa örnar och svara på frågor. Bl a då den starka utvecklingen för havsörnshäckningarna i Skåne där det under 2013 fanns 25 revir. Totalt bedömer vi att cirka 125 personer passade på att besöka Tosteberga bodar och få möjlighet att bekanta sig med havsörnarna.

Nils Waldemarsson

Exkursionsreferat:

Skräbeån 9 mars 2014

av Nils Waldemarsson

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Strandskata var en av arterna som visade upp sig

Den här gången hamnade den traditionsenliga vårvinterexkursionen en bit in i mars. Det brukar vara ett utmärkt tillfälle att så att säga ta temperaturen på den annalkande våren. Men 2014 kom våren redan i februari efter en kort vinterknäpp. Under exkursionsförmiddagen rådde prima vårväder med de första blommande tussilagon och vårlök. Solen sken och det gick ingen nöd på de deltagande exkursionsdeltagarna som uppgick till ett fyrtiotal personer.

Bofinkar och talgoxar sjöng. Ute vid åmynningen sågs gravänder, strandskator, tofsvipor och storspov. Över oss flög flockar med starar och sånglärkor. Efter promenaden ut till havet vände vi inåt vilthägnet söder om Årup som brukar vara pålitligt för rovfågel. Så även denna gång, bl a satt en ung pilgrimsfalk och vilade på en sten. Ute på gräsmarkerna drog även här vipor, lärkor och starar, liksom en dubbeltrast omkring. Några av deltagarna fick en skymt av en forsärla som flög längs ån.

Däremot saknades vintergäster som en del gåsarter och dykänder i artlistan. Denna stannade då på 47 arter. Men svaret på frågan som brukar ställas under den här vandringen blev entydigt. Vår eller vinter? Våren är kommen och det med besked.

Nils Waldemarsson

Exkursionsreferat:

Tosteberga ängar 16 mars

av Christer Ahlkvist

foto: Linda Niklasson

Morgonen var regnig men trots det samlades 16 nyfikna fågelskådare för att följa med Linda på Tosteberga ängar. Självklart höll vi också ögonen på markens växtlighet. Vi vandrade söderut till ett område vid namn Knekten. Här skådades ut över havet och vi såg bl.a. snatterand, småskrake, strandskata, skäggdopping och gravand. I luften hördes grågäss och tofsvipor.

Något spännande upptäcktes så vi förflyttade oss österut där vi fick se ett par skärfläckor, vackra havstrutar samt en gråhäger. Längre ut i havet födosökte ejderhanar. Nu sken solen och vi fann ett lämpligt ställe för att inta dagens fika. Efter fikan vandrade vi vidare längs med kusten, där Bo Ericsson, boende i Tosteberga, berättade om en gammal badplats med brygga som funnits här. Den förbjöds av kommunen p.g.a att räddningstjänsten hade svårt att ta sig dit om olyckan var framme.

Slutligen var vi framme vid Ålahaken, här hittade vi ett antal krickor och skrattmåsarnas skri berättade att våren kommit. På vägen mot parkeringen uppenbarade sig en högljudd nötväcka. Vi tackade Linda för en trevlig vandring längs kusten. Enligt min räkning såg och hörde vi 35 arter.

Christer Ahlkvist

Vindkraftsdödade havsörnar

För två år sen fick undertecknad tyvärr skriva en runa över en vindkraftsdödad havsörn. Denna föll vid ett vindkraftverk väster om Oppmannasjön. Tyvärr inträffade en väldokumenterad kollision mellan havsörn och vindkraftverk vid Isgrannatorp kl 11:41 den 10 mars 2014.

Hur kan vi vara så säkra på exakt klockslag? Jo, en ung påpasslig fotograf, August Thomasson från Sösdala, fanns på plats och fotograferade händelsen. Örnen slogs i fyra delar av ett av rotorbladen och dog alltså direkt.

Resterna av örnen fördes under dagen till Magnus Edelius KFV i Bromölla. Detta efter att polisen först kontaktats då havsörn tillhör gruppen Statens vilt och därmed inte kan hanteras hur som helst. Magnus läste ringnumret och efter kontakt med Ringmärkningscentralen så kunde konstateras att örnen var kläckt och ringmärkt i Östergötland 2013.

foto: Magnus Edelius

Spetsen på ett vindkraftverk kan röra sig med mer än 200 km/h, därav de allvarliga skadorna.

Men en olycka kommer sällan ensam. Häpnadsväckande nog fick Edelius in havsörn nr 2 dagen efter. Denna gång en som var i livet men i så dåligt skick med avslagen vinge att den fick avlivas.

Denna gång hade örnen omhändertagits under en vindkraftsanläggning i Lörby på Listerlandet. Denna örn var kläckt och ringmärkt på Öland 2012.

Det är naturligtvis en ren slump att två sådana händelser inträffar dagen efter varandra. Men det visar med all tydlighet riskerna med vindkraftverk i rovfågeltäta områden. Dessutom torde mörkertalet vara betydande. Resterna efter förolyckade fåglar försvinner fort och än så länge har inga genomgripande studier gjorts vid svenska vindkraftverk.

När projekteringen av de tre vindkraftverken vid Önnestad/Isgrannatorp gjordes påpekade fågelklubben i flera yttrande såväl till projektören, Eolus Vind AB, som till byggnadsnämnden i Kristianstad kommun olämpligheten att placera det norra verket, där örnen förolyckades, så nära våtmarkerna vid Vinnö å. Om man beaktat dessa synpunkter kanske vi hade haft en havsörn mer i livet.

Vi motsätter oss självfallet inte etablering i områden som vi bedömer som oproblematiska ur fågelskyddssynpunkt. Men händelserna visar att den försiktighetsprincip fågelskyddsorganisationerna tillämpar i sina yttranden kring etablering av vindkraftprojekt äger sin riktighet.

Nils Waldemarsson

Vårens program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

MAJ

Ons 7 maj LINNÉRUNDAN

Samling kl. 07.00 – sedan blir det förhoppningsvis en förmiddag fylld av vårfåglar på bl.a. Isternäset och över Härlövsängar tillsammans med Evert Valfridsson! Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket.

Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 18 maj AFTON VID SIESJÖN

Ulrika Tollgren tar oss runt Siesjön längs med gränsen mellan Bromölla och Sölvesborgs kommuner. Samling kl. 17.30 för samåkning från naturums parkering – eller kl. 18.00 vid Ynde vandrarhem (avfart från E 22). Infokontakt: Ulrika Tollgren.

Tisdag 20 maj 400-ÅRSJUBEL PÅ LINNÉRUNDAN

Tillsammans med Evert Valfridsson letar vi upp fåglarna på bl.a. Isternäset och tillsammans med dem, firar vi Kristianstads 400-åriga tillvaro! Vi ger oss iväg senast kl. 07.00 och räknar med att vara tillbaka vid lunchtid. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Infokontakt: Evert Valfridsson.

Torsdag 22 maj 400-ÅRSJUBEL PÅ LINNÉRUNDAN

Se under 20 maj!

Lördag 24 maj 400-ÅRSJUBEL PÅ LINNÉRUNDAN

Se under 20 maj!

Torsdag 29 maj KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG PÅ LINNÉRUNDAN

Samling kl. 07.00 ! Sedan drar Evert Valfridsson iväg ut till en förmiddag bland fåglarna på bl.a. Isternäset. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Studiefrämjandet Sydost: Naturskyddsföreningen: naturum:

Fre 30 maj HAVSRESAN: ÖPPET HUS I ÄSPETTORNET

Som avslutning på havsresan finns vi tillsammans med naturskyddsföreningen på plats i Äspet. Kl. 15 start vid Snickarhakens parkering i Åhus där vi upptäcker strandens växter tillsammans med Naturskyddsföreningen. Vandringen avslutas vid Äspets fågeltorn där Fågelklubben håller ”öppet hus” kl. 16-18. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

JUNI

Mån 2 juni BIOSFÄRBUSS TILL SANDMARKERNA

Mellan kl. 16 och 20 åker vi till Sånnarna! Vi firar nationella Biosfärdagen med en bussresa till projekt som Biosfärkontoret driver. Bussen avgår från naturum och tar oss till de värdefulla, sandiga markerna kring Åhus.

Biljett 50 kr på naturum. Läs mer på www.vattenriket.kristianstad.se/naturum

Tors 5 juni NATURNATTA VID NÄSBY GÅRD

Ett arrangemang vi gör tillsammans med Naturskyddsföreningen i Kristianstad där vi lyssnar till kvällsfåglar och spanar efter nattfjärilar och andra flyn mm. Samling kl. 21.00 på parkeringen en bit förbi Näsby gård. Kontaktperson: Sussie Söderlundh, 070-236 26 83.

Fredag 6 juni NATIONALDAG PÅ LINNÉRUNDAN

Vi gör en traditionell tur längs Linnérundan på vår nationaldag. Kl. 08.00 ger sig Evert Valfridsson iväg från parkeringen vid naturum för ca fyra timmar bland fåglar och annat i tätortsnära delar av Vattenriket. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lördag 7 juni VAD FINNS PÅ RIPA SANDAR?

Ripa sandar – de sandiga markerna kring Ripa – är en alldeles speciell biotop, som kan bjuda på många olika arter bland både fåglar, andra djur och växter. Tillsammans med lantbrukaren Bo Svensson, Ripa, tittar vi närmare på vad området har att bjuda. Vi samlas för samåkning från parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 07.00. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lördag 14 juni STORKDAG I SKÅNES VIBY

Det är på nytt dags att se hur resultatet för de båda frilevande storkparen i Viby ser ut. Vi samlas vid gårdsbutiken i Viby kl. 11.00 och lyssnar till information kring den vita storken och hur arbetet inom ramen för det skånska storkprojektet går. Även representanter för Storkens Vänner medverkar! Som avslutning ca kl. 15.00 får vi se hur det går till, när årets ungar får sina ringar, så att det går att identifiera fåglarna i framtiden. Stöd projektet genom att köpa storkpins eller bli medlem i Storkens Vänner! Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

JULI

Söndag 6 juli KVÄLLSVANDRING KRING GULLYCKESKÄR

Tillsammans med Ulrika Tollgren beger vi oss till Gullycke skär och ser vad en sommarkväll kan erbjuda vid Oppmannasjön. Samling: ICA-nära Arkelstorp kl. 17.00 – samåkning parkeringen vid behov från naturum kl. 16.30 (anmäl intresse till Ulrika!). Kontaktperson: Ulrika Tollgren.

Ons 9 juli VI GNUGGAR VADARARTER!

De första flockarna med flyttande vadare är på väg mot södern sedan några veckor. En del mellanlandar och samlar energi i bl.a. Äspet, Åhus. Vid ett par tillfällen ska vi se vad som finns. För att vi ska vara så bra förberedda som möjligt inför mötena med vadarna, tränar vi artkaraktärer och annat tillsammans med klubbens vice ordförande Jan Linder. Vi håller till på Studiefrämjandet

Sydost, V Storg. 51 H i Kristianstad och startar kl. 19.00. Ta med Fågelguiden och lite kvällsfika! Arrangemanget genomförs tillsammans med Studiefrämjandet Sydost.

Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Söndag 13 juli VADARSPANING I ÄSPET

Vi följer upp onsdagen med att i Äspet, Åhus, se vilka vadare som rastar bl.a. nedanför fågeltornet. Jan Linder möter upp vid parkeringen här kl. 07.00 (med möjligheter till samåkning från parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 06.30). Arrangemanget genomförs tillsammans med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Ulrika Tollgren.

Söndag 20 juli MERA VADARSPANING ÄSPET

Vi träffas i Äspet för ytterligare närkontakt med höstflyttande vadare. Samling på parkeringen i Äspet kl. 18.00. Arrangemanget genomförs tillsammans med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Ulrika Tollgren.

Mån 21 och ons 23 juli FÅGELSKÅDNING MED O-RINGEN

Fågelklubben är på plats i Åsumtornet mellan kl 14 och 19 och bjuder besökare vid O-ringens stora orienteringstävlingar på lite avkopplande fågelskådning. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

AUGUSTI

Lör 16 aug LINNÉRUNDAN I AUGUSTI

Hur ser det ut på fågelfronten på Isternäset och andra delar av Linnérundan i Kristianstads Vattenrike mitt i augusti? Tillsammans med Evert Valfridsson letar vi upp vad som finns - nu när det snart är dags för många av våra flyttfåglar att börja förbereda sig för kommande

flyttning. Vi startar kl. 08.00 från parkeringen vid naturum och viker förmiddagen åt fåglarna här ute. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 17 aug HEMMAMARKER MED HANS CRONERT

Tillsammans med Hans Cronert ger vi oss iväg till något av hans favoritställen för att se vad en augustiförmiddag kan bjuda i fågelväg. Vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 07.00 för vidare färd ut i någon av våra hemmamarker. Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Linda Niklasson.

Lör 30 aug HAVETS DAG I ÅHUS

Medlemmar från fågelklubben visar fåglar från tornet i Äspet mellan kl. 16 och 20!

Läs mer om detta arrangemang på www.vattenriket.kristianstad.se/naturum

Söndag 31 augusti VI STARTAR FÅGELCIRKELN

Kl. 17.00 gör vi avspark för fågelcirkeln ”Fåglarna i din närhet” på Studiefrämjandet, V Storg. 51 H i Kristianstad. Tillsammans med ledaren Evert Valfridsson tittar vi närmare på vilka arter, som vi kan uppleva omkring oss i vår del av landet. Vi tränar på olika artkaraktärer, hur och var de olika arterna lever etc. Som vanligt vänder sig cirkeln till både dig, som varit med ett tag, och till dig, som är nybörjare i fågelmarkerna. Vi träffas under ca 15 sammankomster – de flesta utomhus – fram till vintern. Det kostar 100:- att vara med – 125:- tillkommer för den som inte redan är medlem i fågelklubben.

Anmälan senast 2014-08-26 till Evert Valfridsson, tel. 044-32 30 45 el. 070-602 30 45 eller per e-post: evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se. Han kan också berätta mer.

SEPTEMBER

Ons 3 sep LINNÉRUNDAN I SENSOMMAR

Vi samlas senast kl. 08.00 på parkeringen vid naturum och ger oss ut på tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike – Evert Valfridsson guidar oss bland fåglarna på Isternäset och Härlövs ängar. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Fre 5 – sön 7 sep FALSTERBO BIRD SHOW

Planeringen inför årets evenemang pågår för fullt och mer information kommer så småningom att finnas på arrangemangets hemsida och facebook!

Lör 13 sep GÅS- OCH TRANRÄKNING

Det är dags för säsongens första gåsräkning. Dessutom deltar vi i den riksomfattande traninventering, som genomförs den här helgen. Intresserad att följa med någon av klubbens 13 gåsinventerare? Hör i så fall av Dig till Evert! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 14 sep ALLMÄNNA VAL!

Så den här söndagen är det vår medborgerliga plikt som gäller! När ni röstat så är det OK att ut och skåda fågel.

Ons 17 sep LINNÉRUNDAN I TIDIG HÖST

Samling kl. 08.00 parkeringen vid naturum Vattenriket och där väntar Evert Valfridsson på att ta oss runt ca 6 km och leta upp det, som gästar oss knappt en vecka innan höstdagjämningen i år. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ons 17 sep VI TRÄNAR LABBAR

Frustrerat tvingas du konstatera, att du måste skriva 3 ex kustlabb/fjällabb/bredstjärtad labb efter 5 spännande timmars sträckskådning i Friseboda en tidig oktoberdag! Under kvällens innemöte kommer vi titta mer på hur man blir säkrare på att artbestämma labbar, som sträcker förbi vårt område. Vilka detaljer bör man titta efter? Hur åldersbestämmer man labbar? När dyker de olika arterna upp? Kom och vässa dina fältkunskaper. Vi följer upp kvällens innemöte på söndag 21 september och söndag 19 oktober, där vi förhoppningsvis får träna på våra nyvunna kunskaper.

Lär känna de svårbestämda labbarna tillsammans med Greger Flyckt på Studiefrämjandet Sydost, V Storg. 51 H i Kristianstad, med start kl. 18.30. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 21 sep VAD STRÄCKER LÄNGS KUSTEN?

Under de närmaste veckorna satsar vi på att se vad sträcken söderut har att erbjuda. Tillsammans med fågelklubbens skarpögde Greger Flyckt får vi hjälp med att avslöja vad som döljer sig ganska nära eller rätt långt ut längs den skånska ostkusten. Vi samlas kl. 06.30 vid parkeringen i Juleboda (allra längst i sydost i kommunen!) och räknar med att förmiddagen går åt till skådande här nere! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 28 sep LINNÉRUNDAN

Tillsammans med Evert Valfridsson viker vi förmiddagen åt att kolla vilka fåglar, som tillbringar tidig höst i de här delarna av Vattenriket. Vi samlas kl. 08.00 på parkeringen vid naturum. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

OKTOBER

Lör 4 okt EURO BIRDWATCH

För 21:a gången genomförs den här helgen Euro Birdwatch tillsammans med andra fågelskådare i organisationen BirdLife, som de svenska fågelskådarna också ingår i. Vi samlas på parkeringen Härlövs ängar kl. 08.00 och tillbringar förmiddagen vid bl.a. tornet här ute och letar efter såväl sena söderflyttare som tidiga vintergäster. Sprid ut till släkt och vänner som ännu inte upptäckt tjusningen med fågelskådning! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 5 okt STRANDBUSS MED STRANDHUGG

Vår skånska ostkust har mycket att erbjuda och vi ska den här dagen titta närmare på några avsnitt mellan Juleboda och Gropahålet. Med buss åker ner till Juleboda – vandrar sedan ett stycke längs kusten, innan vi tar bussen ytterligare ett stycke. För att till sist avsluta vid Gropahålet. Bussen utgår från naturums parkering kl. 10. 00 och vi beräknas vara tillbaka här ca kl. 15.00. Vi gör det här tillsammans med Studiefrämjandet Sydosts, naturum Vattenriket och Naturskyddföreningen i Kristianstad. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 11 okt GÅSRÄKNING

Hur ser det ut på gåsfronten i början av hösten? Sedan klubbens 13 inventerare gjort sitt den här förmiddagen, så vet vi svaret. Intresserad att följa med någon av klubbens 13 gåsräknare ut? Hör i så fall av Dig! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 18 okt LINNÉRUNDAN

Vi är ytterligare en bit in i hösten – vilka fåglar kan vi då räkna med längs Linnérundan och delar av Härlövs ängar? Följ med Evert Valfridsson och hitta svaret – vi startar kl. 09.00 från parke-

ringen vid naturum. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 19 okt VAD STRÄCKER LÄNGS KUSTEN?

Under de senaste veckorna har vi satsat på att se vad sträcken söderut har att erbjuda. Tillsammans med Greger Flyckt tillbringar vi morgonen/förmiddagen i Juleboda och försöker leta upp vad som flyger förbi. Vi samlas kl. 07.30 vid parkeringen i Juleboda. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 25 okt JAN LINDER I HEMMAHÖSTMARKER

Hösten är här och vi ger oss ut någonstans i våra hemmamarker tillsammans med Jan Linder och spanar efter de fåglar som den här årstiden har att erbjuda. Vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.30 och tillbringar förmiddagen dit Jan tar oss. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika – vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

---

Kontaktpersoner:
Ulrika Tollgren: 0738-08 37 73, ulrika.tollgren@orthanc.se
Evert Valfridsson: 044-32 30 45 el. 070-602 30 45, evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se
Linda Niklasson: 0456-297 90 el. 0709-32 22 52, linda.niklasson@yahoo.com

---

Studiecirkel med digiscoping och bildbehandling

Till hösten drar vi igång en studiecirkel inriktad på discoping och bildbehandling.

För att kunna medverka behöver man ha en egen modern bärbar dator med minst Windows 7 (Macintosh går också bra).

Vi kommer att gå igenom Fotoutrustning, olika fototekniker och hur man får ut mest av sin utrustning. Vi kommer att arbeta med bildbehandling i Adobe Lightroom (som går att använda gratis i 30 dagar) men det kräver en egen dator.

Studiecirkeln drar igång i september. Mer information om anmälning, plats, tid, kostnader etc kommer i slutet av sommaren på Hemsida och Facebook.

Vi kommer att hålla till på Studiefrämjandet, V Storg. 51 H i Kristianstad.

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0456-281 22
Jan Linder v ordf	0725-882 051
Josefin Svensson sekr	0708-226 589
Peo Kjellsson kassör	044-704 84
Ulrika Tollgren	0738-083 773
Greger Flyckt	044-12 16 99
Linda Niklasson	0456-297 90

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson (Sammankallande)
Greger Flyckt, (Rapportmottagare)
Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
044-121699, *greger.flyckt@utb.kristianstad.se*

Linda Niklasson
Göran Arstad
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Patrik Olofsson
Christer Neideman
Ulf Sjölin
Kaj Svahn

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	044-12 16 99
Patrik Olofsson	044-23 52 21
Kaj Svahn	0703-524 969

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	044-32 30 45
Linda Niklasson	0456-297 90
Ulrika Tollgren	0738-083 773

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov (sk) 044-914 34
lazarov@orthanc.se
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.) 044-914 34
ulrika.tollgren@orthanc.se
Sven Birkedal 044-24 87 44

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov(samk.) 044-914 34
Ekbacken 7, 290 37 Arkelstorp
lazarov@orthanc.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-882 051
linder.jan@telia.com

Emil Andersson Fristedt 0704-406 656
emilande@gmail.com

Sven Birkedal (bild redaktör) 044-24 87 44
sven.birkedal@telia.com

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Kommunornitolog i Kristianstads kommun Nils Waldemarsson

Kommunornitolog i Bromöllas kommun
Nils Waldemarsson

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)
Nils Waldemarsson

Medlemsavgift 2014

Fullbetalande	125:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro 164 24-4

WWW.SPOVEN.COM
NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB